

V2000-84 17.07.2000

Konkurranseloven § 3-9 - dispensasjon fra § 3-1 - Brilllespesialistene

Sammendrag:

Brillespesialistene, bestående av Eger Optikk, Njaal Hansen AS, Carl E. Buch Opticus AS, Hillevåg Optikk AS, Lorgnetten AS og Knut Phil AS, er gitt dispensasjon, slik at de i fellesskap kan fastsette veiledende priser i forbindelse med lokale markedsføringskampanjer tre, fire ganger pr. år. Dispensasjonen gjelder frem til 1. juli 2005.

Konkurransetilsynet viser til Deres brev av 26. juni 2000 hvor De på vegne av Brilllespesialistene søker om dispensasjon fra konkurranseloven § 3-1 for prissamarbeid i forbindelse med lokale markedsføringskampanjer. Videre vises det til øvrig korrespondanse i sakens anledning.

1. Brilllespesialistene

Brillespesialistene er en gruppering bestående av seks frittstående optikere i Rogaland, hvorav fire befinner seg i Stavanger, én i Sandnes og én i Egersund. Grupperingen samarbeider om innkjøp fra leverandører samt felles lokal markedsføring i Stavanger Aftenblad. Antallet felles kampanjer anslås til ca. 3-4 per år.

Brillespesialistene ble i 1995 gitt dispensasjon fra konkurranseloven § 3-1 første ledd slik at forretningene kunne samarbeide om felles veiledende kampanjepriser til forbruker. Dispensasjonen utløp 1. april 2000. Ifølge Brilllespesialistene v/Lorgnetten er samarbeidet fortsatt av samme art og omfang som under den tidligere dispensasjonen, bortsett fra at grupperingen nå er blitt redusert fra 8 til 6 optikere.

2. Forholdet til konkurranseloven § 3-1 - forbudet mot prissamarbeid

Konkurranseloven § 3-1 første ledd setter forbud mot at to eller flere ervervsdrivende for salg av varer eller tjenester ved avtale, samordnet praksis eller på annen måte som er egnet til å påvirke konkurransen, fastsetter eller søker å påvirke priser, avanser eller rabatter bortsett fra vanlig kontantrabatt.

De seks frittstående optikerne i Brilllespesialistene ønsker i fellesskap å fastsette veiledende priser for salg til forbruker i forbindelse med lokale markedsføringskampanjer. Et slikt samarbeid vil være å anse som et horisontalt samarbeid om fastsettelse av priser mellom flere ervervsdrivende i strid med § 3-1 første ledd.

3. Konkurranseloven § 3-9 - dispensasjon fra forbudene i §§ 3-1 til 3-4

Konkurransetilsynet kan med hjemmel i § 3-9 første ledd gi dispensasjon fra forbudene i §§ 3-1 til 3-4 dersom:

a) konkurransereguleringen innebærer at konkurransen i vedkommende marked forsterkes,

- b) det må forventes effektivitetsgevinster som mer enn oppveier tapet ved konkurransebegrensningen,
- c) konkurransereguleringen har liten konkurransemessig betydning, eller
- d) det foreligger særlige hensyn.

4. Konkurransetilsynets vurderinger

Til grunn for Konkurransetilsynets vedtak ligger en vurdering av det relevante produktmarkedet og det relevante geografiske markedet.

Det relevante produktmarkedet avgrenses med utgangspunkt i forbrukernes substitusjonsmuligheter, som bestemmes av i hvilken grad forbrukerne kan gå over til å etterspørre andre produkter dersom prisen på et produkt øker. Substituerbarheten vil særlig avhenge av produktets egenskaper, bruksområde og pris. Innenfor Brilllespesialistenes varespekter finnes flere produktgrupper, som briller, kontaktlinser og tilbehør. I tillegg tilbyr de tjenester som reparasjoner og synstester. Det er stort sett spesialforretninger for optikk som tilbyr disse produktene og tjenestene. Det er også mulig å kjøpe briller i enkelte forretninger som tilhører andre bransjer, for eksempel dagligvareforretninger. Disse forretningene tilbyr imidlertid ikke de samme tjenestene som optikerforretningene. Videre har de ikke har det samme brede sortiment eller den samme kvalitetsprofil som spesialforretninger for optikk. På denne bakgrunn finner Konkurransetilsynet det hensiktsmessig å avgrense det relevante produktmarkedet til det samlede produktspekteret som selges gjennom spesialforretninger for optikk.

Det relevante geografiske markedet omfatter det området hvor etterspørerne av varer i det relevante produktmarkedet foretar sine innkjøp. Normalt er transportkostnader den faktoren som har størst betydning for avgrensningen av det relevante geografiske markedet. Høye transportkostnader tilsier et lite relevant geografisk marked, mens lave transportkostnader tilsier et større relevant geografisk marked. I denne saken tar Konkurransetilsynet utgangspunkt i at de tre lokale områdene Stavanger, Sandnes og Egersund tilhører det samme geografiske markedet.

Det synes å være virksom konkurranse i det relevante markedet, og de seks forretningene har en liten markedsandel. Tilsynet legger med dette til grunn at samarbeidet har liten konkurransemessig betydning.

5. Konkurransetilsynets vedtak

På denne bakgrunn og med hjemmel i konkurranseloven § 3-9 første ledd bokstav c) har Konkurransetilsynet fattet følgende vedtak:

Eger Optikk, Njaal Hansen A/S, Carl E. Buch Opticus A/S, Hillevåg Optikk A/S, Lorgnetten A/S og Knut Phil A/S gis dispensasjon fra konkurranseloven § 3-1 første ledd slik at de i fellesskap kan fastsette veiledende priser i forbindelse med lokale markedsføringskampanjer.

Vedtaket trer i kraft straks og gjelder frem til 1. juli 2005.

For ordens skyld gjøres det oppmerksom på at vedtaket kan påklages innen tre uker. En eventuell klage stiles Arbeids- og administrasjonsdepartementet, men sendes Konkurransetilsynet. For øvrig vises til

vedlagte skjema "Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak".

Konkurransetilsynet gjør oppmerksom på at dispensasjonen kan trekkes tilbake dersom forutsetningene for dispensasjonen ikke lenger er tilstede, jf. konkurranseloven § 3-9 tredje ledd. Dersom det er behov for dispensasjon utover det tidsrom som dispensasjonen er innvilget for, bes Brilllespesialistene søke om forlengelse i god tid før dispensasjonen utløper.

[til toppen](#)